

Wiadomości krajowe.

Ze Lwowa. — C. K. Gubernium Galicyjskie obwieściło okólnikiem, wydanym d. 1. b. m., iż z dniem pierwszym następującego miesiąca kwietnia skutkować zacznie w Cyrkułach Tarnopolskim i Czortkowskim Uniwersał J. C. R. Apostolskiej Mości z dnia 15go zeszłego miesiąca Lutego, tyczący się wprowadzenia do rzeczonych Cyrkułów rewersów wykupujących i antycypacyjnych, tudzież miedzianych pieniędzy Austriackich.

Z Medyolanu d. 13. Marca *). — Dnia wczorajszego zrana, nim N. Cesarzowa i Królowa opuściła tutejszą stolicę, mieli obecni tu tajni Radcy, Szambelani i Szlachta zaszczyt złożenia N. Pani hołdu uszanowania swojego i życzenia Jej szczęśliwej podróży. Uwielbiona ta Monarchini, która się między nami urodziła, wyjechała o godz. 10tej do Bergamo, i zostawiła w sercach naszych długą tęsknotę, oraz słodką pamięć cnot swoich.

N. Cesarz i Król chcąc uwiecznić tę szczęśliwą epokę, w której N. Cesarzowa i Królowa oglądała znowu Kray i Miasto, szczytujące się urodzinami oneyże, raczył rozkazać, aby na pamiątkę ostatniej bytności oneyże w Medyolanie, wybitym był medal. Został on Jej na odzieżdzie podanym, a zawiera na przodowej stronie popiersie oneyże na wzór starodawnych medalow z najlepszej epoki sztuk nadobnych, ozdobiony zaskoną i koroną. W około jest napis: *Maria Lud. Austr. Imp. Longob. et Venet. Reg.* Pod popiersiem zaś: *Uxori ad lares reduci Franciscus.* Na odwrotnej stronie wyobrażona jest posłannica niebios Iryda, iak zlatuje z nieba otoczona promieniami tęczy, dla zwiastowania pokoju i pomyślności. Napis kołowy jest taki: *Iris Augusta.* Pod wizerunkiem zaś: *Mediolani MDCCCXVI*

J. C. H. Mość przyjechał d. 8. Marca do Como, gdzie go uroczyscie i z okrzykami ra-

dości powitano. Monarcha zabawił się tam do d. 12. Marca, i wyjechał do Bergamo.

C. K. Gubernium Medyolańskie wydało d. 9. Marca następujące obwieszczenie: „N. Pan raczył d. 6. b. m. uchwalić, aby Weron stała się siedzibą najwyższego Trybunału sprawiedliwości, mającego zaprowadzić porządek w sądownictwie i rozstrzygać spory prawne w Królestwie Lombardzko - Weneckiem. Skoro Sędziowie staną w Weronie, oznajmionym będzie czas, od którego rzeczony Trybunał urządowanie swoje rozpocznie. Gubernium czuie najwyższe ukontentowanie z doniesienia o tej naysławniejszej uchwale Monarchy, który nie przestaie okazywać temu Kraiowi dowodów swoiey szczególniejszey łaski i życzliwości.

Z Wiednia d. 19. Marca. — Dnia 17. b. m. przywiózł tu wyprawiony z Rzymu goniec, Margrabia Ceva, Officer ze straży Jego Świętobliwości Piusa VII., bawiącemu w tutejszej stolicy Nuncyuszowi, Hrabiemu Severoli, mianowanie go na dostojność kardynałską, które na odprawionem w Rzymie d. 8. Marca Konsystorzu uchwalonem zostało.

Wiadomości zagraniczne.

W ł o c h y.

Dnia 16go Lutego dał Papież posłuchanie Xiędzu Angielskiemu, Opatowi Gandolphi. Przywiózł on mu z Londynu piękny złoty medal, który wybić kazali Katolicy w W Brytanii i Irlandyi, z okoliczności powrotu Papieża na stolicę Apostolską.

Niedawno przybyło znowu bardzo wielu znakomych Anglików do Rzymu, których przedstawiono Papieżowi.

Oyciec S. zwiedził ku końcowi Lutego Muzeum Watykanu i inne naukowe Instytuta.

Mała podróż, którą Lucyan Bonaparte z Rzymu był przedsięwziął, dała powód do fałszywey wieści, iakoby z rodziną swoją do Ameryki popłynął.

Bawiący w Rzymie Rossyyski Jenerał-Major, Baron de Thuyl, posłał z rozkazem

X

*) W Nrze 49tym tej Gazety, w artykule z Medyolanu, zamiast 9. Lutego poprawić 9. Marca.

Cesarza Alexandra, Pułkownikowi i Kawalerowi Cetti w Bolonii, kosztowny pierścień brylantowy z bardzo pochlebnym listem Ministra Rossyjskiego, Hrabiego Capo d'Istria, gdyż rzeczony Kawaler był pierwszy, który przez tłumaczenia obznał Włochy z literaturą Rossyjską. Niebawnie wyda tenże z rozkazu Cesarza pierwszy tom klasycznych Pisarzy Rossyjskich. Dzieło to przypisane jest Cesarzowi Alexandrowi.

Niedawno przechodził przez Rzym oddział żołnierzy Austriackich, dla powrócenia przez Kray Toskański do Austrii. Oddział ten nie będąc użyty do kordonu otaczającego miasto (Neapolitańskie) Noja, w którym (jak wiadomo) morowa zaraza panuje, opatrzonym był od Neapolitańskiej Rady zdrowia zaspokajacemi zaświadczeniami co do zdrowia swojego.

Ministerium Neapolitańskie ogłosiło, iż panująca w Noja zaraza ustała, i że przez rozciągnięcie około tegoż miasta kordonu wojskowego, tudzież użycie bardzo surowych środków ostrożności, mieszkańcy przyległych okolic najlepszego zdrowia używają. — Zastrzelono trzy osoby, które przeszły były rozciągnięty koło Noja kordon, a ciała ich na okopiskach zapowietrzonych zmarłych pochowano.

Według deniesień z Neapolu pod d. 20. Lutego, podziękował Król Imc Oboiey Sycylii Austriackiemu Jenerałowi Hrabieciu Nugent w nayschlebniejszych wyrazach za dobrą karność i porządek, które wojsko Austriackie w dniu 13tym tegoż miesiąca przy ogniu, którym spłonął teatr S. Carlo, okazało, i wyznaczył nagrody dla tych żołnierzy, którzy z niebezpieczeństwem życia swojego wyratowali ludzi z tego pożaru. Policja śledziła mocno, czyli iakowy złośliwy zamiar nie był powodem tego pożaru; lecz zda się, iż tylko niedbalstwo ludzi pracujących w składzie materiałów, do oświecenia teatru służących, zrządziło to nieszczęście. — Nie wierzone z początku, aby teatr S. Carlo, ieden z naysiękniejszych i nayschodowniejszych w Europie, znowu miał być wybudowanym, a to dla bliskiego położenia swojego koło pałacu Królewskiego. Król kazał go przecież na nowo stawiać, jednakże przegrodzić murem przewyższającym wysokość gmachu teatrowego. Ma być użyć do tego 500 robotników, skoro tylko gruzy z pogorzeliśka zupełnie uprzatnionemi zostaną. — Kazał także Monarcha wypłacać pensye i dawać wsparcie kilku nastu, umieszczonym przy tymże teatrze osobom, które przez pożar nieszczęśliwemi się stały. — Według uczynioney rachuby ponieś

przedsiębiorca (enteprenur) tegoż teatru, Pan Barboja, 150,000 srebrnych dukatów Neapolitańskich szkody w garderobie i innych rzeczach.

Xiążę Hessen-Philippsthal, umarł w Neapolu dnia 15. Lutego i pochowanym został w twierdzy Gaecie, której niegdyś tak mężnie bronił.

Wielka Brytania.

Dnia 29. Lutego odprawiła się tajna narada między Xiążęciem Rejentem, Królową, Xiążniczką Karoliną, Xiąciem Sasko-Koburgskim, innemi Xiążniczkami i Xiąciem Klarencyi względem przyszłego zamężcia Xiążniczki Wallii. Wkrótce podane będzie poselstwo do Parlamentu o związku małżeńskim Xiącia Sasko-Koburgskiego z Xiążniczką Karoliną, z żądaniem wyznaczenia dla nich przyzwoitego dochodu. Mają oboje pobierać do śmierci znaczną pensję, jeżeliby Xiążna nie zasiadała na tronie, która bez pozwolenia Króla albo Xiącia Rejenta i tayney Rady nie może się oddalić z Kraiu.

Arcy-Xiążęta Austriacy Jan i Ludwik pożegnali się dnia 3. Marca z Xiążętami York, Kumberland, Kent i Sussex, i wyiechali dnia 8. Marca z Londynu. Poseł Niderlandzki dał dla nich wielką ucztę, na której byli także Ministrowie Królewscy i Posłowie zagraniczni.

Względem opłaty od dochodów, wyrażają pisma publiczne Angielskie co następuje: „Nie masz ieszcze pewności, czyli Ministrowie odstąpią lub nie opłaty od dochodów, przed podaniem w tej mierze wniosku w Izbie. Zda się, iż odstąpią, a natomiast radzić będą uchwalenie 6 milionów, bez żądania nowej pożyczki dla zastąpienia braku dochodów. Jeżeli Kanclerz skarbowy, pomimo odzywających się przeciwnych głosów, chcąc podobno poznać swoich przyaciół, i sądzić o dzielności strony opozycyjney, myślał koniecznie utrzymać takową opłatę, śmiałość ta mogłaby mu zaszkodzić, i pozbawić go urzędu. Kupcy i bankierowie postanowili zbierać ile możności iak nawięcey podpisów na prośbie przeciwko wspomnionemu podatкови, i podać ją Parlamentowi.“

Na posiedzeniu Izby niższej dnia 5go, 6go, 7go i 8go Marca, podano niezmierne mnóstwo prośb przeciwko opłacie od dochodów, a P. Tierney żądał, ażeby czytaniem były. P. Dundas podał w imieniu mieszkańców Edinburga takową prośbę i oświadczył,

że ma ich jeszcze 5 z sąsiedztwa. On i drugi Reprezentant Edinburga, P. Grant, oświadczyli zgodnie, że Lud Szkocki rzadko kiedy naprzykrza się Parlamentowi prośbami i używa ich tylko w razie najwyższej potrzeby. P. Brougham zrobił przytem uwagę, że z wielką trudnością precyzyjnie się może Szkocya ze skargami swoimi, będąc tak źle reprezentowaną w Parlamencie. Członki mianowani są przez 12tu, 15tu do 20tu głosujących Obywateli, a reszta Ludu nie ma żadnego głosu. Nie trzeba jednakże z tego wnosić, iż Lud połnocnych Bretonów dla tego nie czuje, że milczy; musi bowiem milczeć; nie trzeba jednak sądzić, iż dla tego, że na półgłęboko i służebniczo prosi, nie mówiłby dzielnie, skoroby ustał ten wpływ znieuwadżony w obieraniu Reprezentantów. Między innymi wieloma prośbami podano także jedną ze strony mieszkańców Ashburtonu, w której upraszają, aby opłatę od dochodów przynajmniej zmniejszyli, jeżeliby takowa nadal trwać miała! „Piękna prośba (zawołał P. Brougham), która tak strasznie różni się od reszty. Jednakże, gdy do brzy ludzie w Ashburtonie tak skorzy są w składaniu tej opłaty, niech więc osobny akt względem nich będzie wydanym.“ Potem przytoczył P. Brougham anekdotę z czasów Jakóba I. Ten Monarcha radził się dwóch Biskupów, jakby bez zezwolenia Parlamentu mogli wybierać pieniądze? Biskup z Lincolnu rzekł na to: „Boże uchowaj, aby wszystkie nasze pieniądze nie miały być dla użytku Twoiego N. Pana, gdy W. K. Mość iest oddechem dziórek nosów naszych.“ Biskup z Norwich zaś radził Królowi, aby ofiarowane pieniądze wziął z dziórek nosa Biskupa z Lincolnu, a ochraniał dziórki nosowe Ludu:“ (Tu śmiano się). Ganił potem P. Brougham, że Magistrat w Manchester sprzeciwił się zgromadzeniu się mieszczan, gdy ci prośbę przeciw opłacie od dochodów także ułożyli i podali chcieli. Zapytano się, czy nie dali w tym względzie Ministrowie jakowej tajnej skazówki. Lord Castlereagh zaprzeczył temu i prosił Izby, aby z należytej ostrożności na podobne twierdzenia nie uważała.

Kancelarz skarbowy wszedł jeszcze raz w bliższy rozbiór opłaty od dochodów, i zmniejszenia oneyże na 5 od sta. Kto mniej ma dochodu, iak 50 funtów szterlingów (500 Złot. R.) nie nie zapłaci. (Tu zrobiono uwagę, że z tak lichego dochodu nie też dadź nie można.) Kto ma przeszło 50 funtów, a mniej iak 150 funt. szter. dochodu, zapłaci bagatelę i dozna także według okoliczności ulgi. Kto ma 150 funtów

i więcej, musi zapłacić 5 od sta. Tym sposobem wyniesie opłata od dochodów 2,770,800 funtów szterlingów. Przytem podał Kancelarz kilka tabel statystycznych w tym przedmiocie, i oświadczył, że ta opłata najwięcej dwa lata potrwa. W roku 1819ym ustana z nią wszelkie podatki wojenne. Zakończył Kancelarz skarbowy temi słowy: „Nie mogę sobie wystawić większego nieszczęścia Ojczyzny, iak gdy Parlament odrzuci opłatę od dochodów. (Tu śmiano się.)“

Lord Castlereagh rzekł: „Gdyby chciano stanować z rozważą względem opłaty od dochodów, tedy czekałoby tej chwili, w której to prawidło do rozstrzygnięcia podanem będzie; ale tu postępują sobie inaczej, i krzyczą. Biorą rzecz z mylnego względu, gdy sądzą, że ta opłata trwać ma także i w pokoju; ma ona tylko do spłacenia załęgiści posłużyć!“

P. Horner rzekł: „Co? Do spłacenia załęgiści! Jest to pretextu Ministrów. Z wojną musi ustać opłata od dochodów. Trwanie oneyże do tego czasu iest pięknym owocem wystawianego pokoju, który szlachetny Lord zawarł.“

P. Wellesley Pole oświadczył imieniem Ministrów, iż postanowili utrzymać się lub upaść z opłatą od dochodów. (Lord Castlereagh zawołał: *Śluchajcie! Śluchajcie!*)

P. Brougham rzekł: „Ta opłata, która od czasu pokoju stała się dowolną, i która wspiera się iedynie na filuterskiem opuszczeniu słów; i niedłuzey, musi być całkiem zniesioną. Marnotrawny Minister mógłby ją, iako ciągnące źródło przychodów, użyć we własnych zamiarach swoich.“

Lord Castlereagh odpowiedział: „Słowny spór w tym ważnym przedmiocie do niczego nie doprowadzi. Lepiejby było roztrząsnąć go na porządnej obradzie. Muszę obwinić Członków z przeciwney strony, iż krzyczą niesprawiedliwie na opłatę od dochodów. Wystawili oni wbrew wszelkiej nieprzyzwoitości tę opłatę za ohydłą i przeciwną Konstytucyi. Zyczę im, aby pohamowali ten krzyk bezowocny i mówili tylko to, co należy do rzeczy. Przygotowawmy iestem bronić użyteczność dalszego trwania tej opłaty, nie z powodów wspierających się na pokoju, ale na wojnie.“

P. Tierney rzekł: „Zacny Lord śmiał mowy Oppozycji krzykiem nazywać; a ia powiadam, że oppozycya zacnego Lorda iest fakcją. Trzeba go iednak uniewinnić. Nerwy iego są drażliwe; gdybyśmy przeszłej nocy mogli byli przyszedź do kózka iego, widzielibyśmy byli,

jak bojaźliwie rzucił się we śnie, jak bojaźliwie wzdychał nad podatkiem od dochodów, nad prośbami i wrzaskiem Parlamentu. Zaczny Lord nie może wcale cierpieć tych prośb fatalnych; rozchoruje się z tego. Nigdy nie widziałem go słabszym, jak ostatniego wieczora. W mowie swojej, którą miał przez półtorej godziny, bronił tylko siebie samego. Zaczny Lord, na którego to gorąco, to zimno bić, proponował adres podziękowania Xięciu Rejentowi za pokoy pełen sławy. Teraz chce widzieć opłacanym niezmierny podatek, wynikający z pryncypow woyny. Takiey sprzeczności tylko w gorączce dopuścić się można!

Potem rozpoczęły się w Izbie niższej rozprawy względem etatu wojskowego.

Na te, posiedzeniu oznaymił Izbie Lord Castlereagh, iż poda iey projekt do prawa, względem większego zabezpieczenia się osoby Napoleona Bonapartego na wyspie S. Heleny.

Francya.

Nieustający Sąd wojskowy na Kontradmirała Linois i Pułkownika Boyer, iako drugiego Dowodcę na wyspie Gwadelupie, składający się z Jenerała - Porucznika Lauristona, iako Prezesa; z Jenerałów - Poruczników: Claparede, Bordesoult i Dejean; z Marszałków pełnych: Daboville, Montbrun i Montesquiou - Fezenzac; z Pułkownika Sesmaisons, iako zdającego sprawę; Szefa szwadronu Mancini, iako iego Zastępcę, i z Ordonatora Sartelon, iako Królewskiego Prokuratora, zebrał się dnia 6. Marca w słuchalnéy sali pierwszej Izby sądowey w pałacu sprawiedliwości.

Prezes zagał posiedzenie oznaymieniem celu w jakim się odprawia, i wezwał słuchaczy do milczenia. Zdawca sprawy przełożył potem następujący raport Ministra marynarki i osad do Króla, i wydane nań Królewskie rozporządzenie:

„Dnia 24. Marca 1815 przesłał Hrabia Chartre, Ambassador Francuzki przy Dworze Angielskim, Kontradmirałowi Linois wyraźny rozkaz utrzymania wyspy Gwadelupy. Dnia 2. Maia doniósł Kontradmirał Linois o rzeczywistem otrzymaniu tego rozkazu, z zapewnieniem, że Królowi wiernym i posłusznym pozostanie. Dnia 18. Czerwca kazał drugi Dowodca, Pułkownik Boyer, bić marsz jeneralny, zatknął banderę przywłaszczyciela, podniósł rokosz przeciw swojemu Szefowi, udał się ze swymi żołnierzami do domu rządowego, i ka-

zał w nim nayznaczniejszych Administratorów osady aresztować. Dnia 19. Czerwca ogłosił Kontradmirał, niepamiętny na obowiązki swoje i przysięgi, odezwę w imieniu przywłaszczyciela, i stanął pod iego sztandarem. W tymże samym dniu nie przyjął pomocy, którą mu Angielski Admirał Durham wespół z Hrabią Vaugirard dla utrzymania na wyspie władzy Królewskiej ofiarował. Dnia 29. Czerwca złożył Jenerał - Gubernator wysp Antylskich Admirała Linois i Pułkownika Boyer z urzędów, lecz na iego wyrok nikt nie zważał, a Kontradmirał Linois ogłosił osadzie d. 8. Lipca w Gazecie odezwę przeciw temu Przełożonemu swojemu. Z tego wszystkiego pokazuje się, że Pułkownik Boyer dnia 18. Czerwca stał się winnym zbrodni buntu przeciw swemu Naczelnikowi, Kontradmirałowi Linois, który po krótkim wahaniu ogłosił się głową tegoż buntu, i ze wzgardą swoich obowiązków i przysięg uznał władzę przywłaszczyciela, przymusił mieszkańców do podobnego kroku i zatknął iego banderę i kolory. Nakoniec ieszcze Kontradmirał Linois po buntowniczey swdziej odezwie, wygnął z wyspy naywinniejszych Poddanych Królewskich. Proponuję zatem, żeby Kontradmirała Linois i Pułkownika Boyer stawić przed Sądem wojskowym, aby od tegoż według praw wojskowych i rozporządzeń Królewskich iako nieposłuszni i buntownicy sądzonymi byli.“

Potem przeczytano wydane z powodu powyższego raportu Królewskie rozporządzenie, mocą którego poleconém jest mianowanemu Sądowi wojskowemu pierwszej wojskowej Dywizyi w Paryżu, roztrząśnienie postępowania Kontradmirała Hrabiego Linois, byłego Gubernatora i naczelnego Jenerała na wyspie Gwadelupie, w dniu 18. Czerwca i 10. Sierpnia 1815, iako też postępowania Adjutanta Dowodcy Barona Boyer, przedtém drugiego Dowodcy na rzeczoney wyspie.

Potem zdający sprawę oznaymił, iż chce ieszcze przeczytać dokumenta i papiery, zatwierdzające wyż pomienione czyny zupełnie z temi samemi okolicznościami, które następującym przedstawił porządkiem:

1.) List Kontradmirała Linois do Królewsko - Francuzkiego Ambassadorsa w Anglii Pana de Chartre, gdzie między innymi to wyrażone: „Przysięgam nawet z niebezpieczeństwem życia moiego utrzymać Królowi ważną wyspę Gwadelupę.“

2.) Inny list tegoż samego do Pana Chartre pod dniem 22. Maia, w którym uwiadomia o środkach, iakich się chwycił dla utrzymania

osady, i o odezwie, którą wydał w tym względzie do Poddanych tamecznych. Donosi także o posiłkach ofiarowanych mu przez P. Durham i czyni przytęm uwagę, że ich dla tego nie przyjął, ponieważ byłyby wzbudziły obawę i nieufność w Ludu, który się niczego bardziej nie lęka, jak obcego iarzma. Ponawia wreszcie zapewnienie swego nieograniczonego posłuszeństwa Królowi i wyznaje się Jego nawierniejszym Poddanym.

3.) List tegoż samego do tegoż, w którym się Hrabia Linois na niezdatność i trwożliwość Pana Guilhermy Intendenta Gwadelupy gorszko uskarża, dobrego zaś, ba nawet wybornego ducha swoich żołnierzy i Officerów nade wszystko wychwala, i dodaje: „Nasz wspaniały i nieszcześliwy Monarcha zaszczycił mię dowództwem na tę ważną wyspę; wdzięczność więc i honor wkładają na mnie obowiązki, które przez terazniejsze nieszczęście Króla, wzmacniają się jeszcze i powiększają.“ Z korespondencyi, którą Hrabia Linois z P. Decres, Ministrem Bonapartego prowadził, iedno jeszcze tylko pismo znaleźć można było.

4.) List z dnia 24. Czerwca, gdzie Linois ani o upadku przywłaszczyciela, ani o powrocie Króla bynajmniej jeszcze nie wiedział. List ten donosi Panu Decres, że Linois ogłosił wyspę Gwadelupę za będącą w stanie oblężenia, że dwa miejsca tej wyspy zajęli Anglicy i białą tamże zatknęli chorągiew; lecz przy swoiey uległości dla Cesarza przysięga Linois, że trójkolorowę jego bandery będzie od upadłego bronił i zapewnia, iż mieszkańcy najlepszym tchną duchem.

5.) Ostatni list Kontradmirała iest do Królewskiego Ministra marynarzki z Portsmouth, datowany dnia 4. Października. Linois żąda w nim bydź stawionym przed Sądem wojskowym, zapewnia przy tē, że był zniewolony zbiegiem okoliczności, i że im dla tego tylko uległ, aby zapobiedz rozlewowi krwi i utrzymać osadę; przywodzi swoje 40-letnie zasługi i chwalebne rany, jako dowody i rękojmię, że nigdy nie zboczył z drogi honoru i wierności.

Po przeczytaniu kilku listów Pana Guilhermy, Intendenta Gwadelupy, do Pana de Blacas i Króla samego, w których zdaie sprawę o zachowaniu się Pana Linois podczas pokazania się okrętu z trójkolorową banderą, czytano rapport tegoż o nieporozumieniu między Gubernatorem i Pułkownikiem Boyer, który przez zawiść, że P. Linois ma takie znaczenie, zdawał się chwytac strony

Bonapartego. Potē przeczytano także korespondencyę listowną Pana Boyer, gdzie między innymi i to się znajduje, iż nie można by 15. Sierpnia, jako rocznicy urodzin Napoleona godnie obchodzić, jak straceniem wszystkich, na wyspie Gwadelupie na śmierć skazanych Rojalistów. Czytanie wszystkich aktów za obwinionymi i przeciw onymże, trwało do godziny 5tej po południu, poczem do słuchania świadków przystąpiono.

Posiedzenie d. 7. Marca zaczęło się o 11tej godzinie zrana, na którym słuchano wciąż świadków. Z ich zeznań okazało się, że Dowódzca Boyer dla tego iedynie zatknął trójkolorową chorągiew, ażeby wyspę zabezpieczyć od powstania, ponieważ bezpośrednie przypuszczenie wojska Angielskiego w tym zamiarze, byłoby krwawę wypadki za sobą pociągnęło. Odczytano ieszcze więcey aktów, poczem Prezes oznaymił, iż oskarżeni staną i że się od wszelkiej oznaki pochwały lub nagany wstrzymać należy. Wprowadził ich Dowódzca straży. Weszli w mundurach z ozdobami orderowemi. Straże prezentowały broń. Wszedłszy skłonili się przytomnym Sędziom, i zajęli przeznaczone dla siebie miejsca. Prezes żądał od nich, aby zadyktowali do protokołu imię swoje, przezwisko, wiek, miejsce urodzenia, rangę, i inne zaszczyty. — Kontradmirał Linois odpowiedział: „Nazywam się Karol Alexander Dunard Hrabia Linois, iestem Kontradmirałem w sile morskiej N. Pana, urodziłem się w Breście d. 26. Stycznia 1761, iestem Kommandorem Legii honorowej, Kawalerem Królewskiego wojskowego orderu S. Ludwika i noszę ozdobę Lili.“

P. Boyer odpowiedział: „Nazywam się Eugeniusz Eduard Boyer, Baron Peyrelau, urodziłem się w Allais, w Departamencie Gard roku 1771; iestem Adjutantem Dowódcą, Urzędnikiem Legii honorowej, Kawalerem orderu S. Ludwika, noszę ozdobę Lili i byłem drugim Dowódcą na wyspie Gwadelupie.“

Na zapytanie Prezesa, czyli oskarżeni nie chcą użyć przed sądowych środków prawnych, odpowiedział P. Gatral obrońca Admirała Linois, że ie sobie zastrzega, nie chcąc iednak przeto wstrzymać rozpoczęcia ropraw. P. Boyer odwołał się do prawa amnestyynego i prosił, ażeby rozwinięcie tego przed sądowego prawnego środka iego, cheiano z ust obrońcy iego usłyszeć. Prezes wezwał oskarżonych do przełożenia wszystkich ich przed sądowych prawnych środków. P. Legouix obrońca Pana Boyer rozbieirał różne wyjątki prawa

amnestycznego, dotyczące się wykroczeń przed zotym Marca; ponieważ po tym dniu wszystko się było przywłaszcycielowi poddało, i sam nawet Król przymuszony był opuścić swoje Królestwo; przez co sam dał przykład, że potrzeba się było tymczasowo poddać przywłaszcycielowi. Zakończył zaś tem; ażeby Pułkownik Boyer uwolnionym był od zaskarżenia, które w każdym przypadku prawem amnestyi jest niszczone. Zdawca sprawy starał się w tem sprzeciwić Panu Legoux i wspierał rzecz swoją na tem, iż prawo amnestyi tych ściągając przykazuje, którzy przed jego ogłoszeniem w dniu 12. Stycznia, już oskarżonymi byli. Prokurator Królewski wówał w tym samym duchu i żądał rozpoczęcia rospraw. O godzinie 5tej udał się Sąd wojskowy do sali obrad. Po półgodzinnem naradzeniu się oznajmił Prezes w przytomności oskarżonych, że Sąd wojskowy iednomyślnie oświadcza, iż nie zatrzymując się przy prawnych przedsądowych powodach w imieniu Pułkownika Boyer przytoczonych, które odrzuca, w rosprawach dalej postępować będzie. Posiedzenie odłożone zostało na dzień następujący.

Dnia 8go Marca badał nieustający Sąd wojskowy obu oskarżonych, poczem słuchano zeznań 6ciu świadków. O godzinie 7mej odłożono posiedzenie na godzinę 10tą ranną dnia 9. Marca, w którym to dniu słuchano o statnich 13tu świadków; poczem Sąd odłożył posiedzenie swoje na dzień 10ty Marca, dla wysłuchania sprawy, którą zdać ma o tem P. Sesmaisons. Zeznania świadków nie zawierały nic nowego, i ściągady się tylko do wyż. pomienionych okoliczności.

Z aktu oskarżenia Admirała Lincolna i Pułkownika Boyer okazuje się, iż 18go Czerwca, w sam dzień bitwy pod Watterloo, wywieszono na wyspie Gwadelupie troykolorową chorągiew; zaś 8. Lipca, w sam dzień powrotu Ludwika XVIII. do Paryża, wydał Gubernator Gwadelupy odezwę przeciw Władzy jego.

Królestwo Polskie.

Według doniesienia Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności, Officerowie gwardyi strzelców pieszych Królestwa Polskiego i Obywatele, oddając winną część popiołom nieśmiertelnej pamięci Xięcia Józefa. Poniańskiego, złożyli w dniu 19. Marca ofiary dla cierpiących bliźnich. Na żądanie iednego dobroczyńcy wyprawilo Towarzystwo Dobroczynności w dzień S. Józefa ucztę dla stu Inwali-

dow Polskich, celem ocúsenia w nich tych uczuć poszanowania, iakie mieć powinni dla Bohatryra, który przewodnicząc im w każdym zawodzie z nieustraszonem mężstwem do sławy, niestety! i tych, którym przewodniczył, i Ojczyznę zawczesnym zgonem swoim na niezmierny przeciąg czasu w nieutulonym pograżył żalu! — Dnia 20. Marca odprawilo się w Hościele S. Krzyża żałobne nabożenstwo za tego Bohatryra, w obecności wielu Jenerałów, Officerów, Weteranów, i liczney Publiczności.

Postanowieniem Namiestnika Królewskiego pod d. 2. Marca, przedłużonym został termin do składania kwitów z różnych dostaw dla woyska do d. 1. Maia r. b. Kwity takowe będą przyjmowane w podatkach zaległych zarek 1813, 1814, 1815 i 1816. Dla tych, którzy Skarbowi nie zawinili podatków, Kommissya skarbowa obmyśli sposób wynagrodzenia. Którzy nie złożą kwitów do d. 1. Maia, tracą prawo do wynagrodzenia.

Namiestnik Królewski wydał takż urzędzenie względem pobierających ze Skarbu Królestwa Polskiego pensyę wysłużoną (emerytalną). Każdy, mający sobie przyznana taką pensyę, nawet za czasów dawnego Królestwa Polskiego, chcąc ją pobierać, powinien mieszkać w teraźniejszym Królestwie Polskiem, i nie może pod żadnym pozorem razem z tą pensyą pobierać drugiey ze Skarbu Królestwa. Mający przyznana sobie emerytalną pensyę, a niepobierający iey z przyczyny otrzymania innego płatnego obowiązku, powraca do niey, jeżeli obowiązkowi tego nie stracił dla złego sprawowania się, lub jeżeli wyższej pensyi emerytalney nie otrzymał. Pobierający podwójne pensye emerytalne, mają prawa swe do niey podać do rozpoznania. Mieszkańcy emeryt, dla poratowania zdrowia, za granicą, odbierają pensyę za złożeniem świadectwa o swoim życiu od Ajenta dyplomatycznego Królestwa przy tym Dworze zostającego, w którego Państwie przemieszkiwa. Kto przez rok cały pensyi nie odbierze, po roku traci zaległość; a kto przez 3 lat nie odbiera, wychodzi z listy emerytów. Też przepisy rozciągają się zarówno do wdów i sierót, które póty mają prawo do pensyi, póki stanu swego nie zmienią.

Według doniesień Gazety Warszawskiej z dnia 23. Marca, W. Xiężna Rossyjska Katarzyna Pawłówna, iadąca z Petersburga z Małżonkiem swoim, Królewicem Następcą tronu Wirtemberskiego do Sztutgardu, spódziewana jest wkrótce w Warszawie.